

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-522/17-J

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní škola a Mateřská škola Stará Říše, příspěvková organizace
Sídlo	588 67 Stará Říše 41
E-mail právnické osoby	zs.stararise@tiscali.cz
IČ	70 983 861
Identifikátor	650 014 189
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Ilona Kazdová
Zřizovatel	Městys Stará Říše
Místa inspekční činnosti	Stará Říše 41, Stará Říše 105, 588 67 Stará Říše
Termín inspekční činnosti	18.– 24. 4. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti je v souladu s § 174 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů:

- písm. a) získávání a analyzování informací o vzdělávání dětí a žáků, o činnosti školy zapsané do školského rejstříku, sledování a hodnocení efektivnosti vzdělávací soustavy,
- písm. b) zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušných školních vzdělávacích programů,
- písm. c) zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola Stará Říše, příspěvková organizace (dále škola) vykonává činnost mateřské školy (dále MŠ), základní školy (dále ZŠ), školní družiny (dále ŠD) a školní jídelny (dále ŠJ).

MŠ sídlí v samostatné budově. V jedné smíšené bylo třídě zapsáno 23 dětí ve věku od 3 do 6 let. V posledním roce před vstupem do základní školy je 6 dětí, z nichž žádné nemá odloženou povinnou školní docházku. Počet dětí byl v posledních letech stabilní. Vzdělávání probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem „Učíme se pro život“.

ZŠ je tvořena třemi třídami prvního stupně, kde se v prvním až pátém ročníku vzdělávalo 39 žáků. V I. třídě (1. ročník), ve II. třídě (2. a 3. ročník) a ve III. třídě (4. a 5. ročník) podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání „Učíme se pro život“.

Školní družina poskytovala v době inspekční činnosti v jednom oddělení 25 účastníkům pravidelnou zájmovou činnost s různými aktivitami (např. tvořivými, dovednostními, sportovními).

Školní jídelna v době inspekční činnosti poskytovala stravování celkem pro 72 strážníků školy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy je ve funkci necelý rok. Ve své práci vychází z koncepce rozvoje školy, kterou předložila v rámci konkurzu na místo ředitelky a z funkčního studia ředitelů. Koncepce školy stanovuje reálné a dosažitelné cíle na aktuální školní rok. Některé z cílů se podařilo již naplnit (např. realizaci plaveckého výcviku či zapojení zákonných zástupců do aktivit školy).

Její malé zkušenosti s řízením školy se v době inspekční činnosti zatím dostatečně příznivě nepromítají do kvality poskytovaného předškolního, základního i zájmového vzdělávání. ŠD a ZŠ si ponechala pod svým vedením. Část vymezených kompetencí a odpovědnosti z oblasti řízení (např. plánování, organizace, kontrolní a hospitační činnost) v MŠ jsou delegovány na vedoucí učitelku MŠ. Nastavený systém však vykazuje rezervy, chybí vyhodnocování účinnosti zaváděných opatření. Nedostatky byly shledány ve vedení povinné dokumentace a v realizaci kontrolního systému, který není funkční. Zpětná vazba, již ředitelka poskytuje k práci pedagogům v MŠ je málo účinná.

Informační systém uvnitř školy je funkční především v ZŠ, kde je uskutečňován prostřednictvím každodenního osobního kontaktu ředitelky s pracovníky školy. MŠ nemá funkčně nastavený autoevaluační systém. Zjištěné informace o kvalitě vzdělávání nevedou k přijímání efektivních opatření ke zvyšování kvality vzdělávání.

Je potřeba zlepšit činnost pedagogické rady směrem k mateřské škole, zejména ve vztahu informovanosti k navrhovaným přijímaným opatřením ke zlepšení stavu a jejich následné kontrole. Nedostatek je vykazován i v organizaci předškolního vzdělávání, kdy poskytované vzdělávání (v době od 15:00 do 15:30 hodin) není zajišťováno učitelkou mateřské školy.

Ředitelka zajišťuje oblast výchovného poradenství i prevence. Zpracovala minimální preventivní strategii, která odpovídá podmínkám školy. Prostřednictvím akcí spolupracuje s Policií ČR a centrem primární prevence. Problematika rizikového chování je zapracována do obsahu vzdělávání v MŠ i ZŠ, v případě zachycení sebemenších signálů je bezprostředně jednáno se zákonnými zástupci. Věnuje pozornost dopravní výchově,

spolupracuje s BESIP (pravidla silničního provozu pro chodce a cyklisty). Ředitelka školy spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou při řešení problémů dětí a žáků.

MŠ ke své činnosti využívá zrekonstruovanou účelovou budovu. Část budovy využívá v současné době školní jídelna a zdravotní středisko. Součástí areálu je školní zahrada, která je v současné době nevybavená.

Předškolní výchova a vzdělávání probíhají v prostorné třídě, která slouží i jako prostor pro odpolední odpočinek dětí. Vybavení mateřské školy je převážně nové. Většina hraček, pomůcek a spotřebního materiálu je průběžně doplňovaná, jejich podstatná část je umístěna tak, aby na ně děti viděly a mohly si je samostatně brát. MŠ má možnost využívat tělocvičnu obce.

ZŠ využívá ke své činnosti jednopatrovou budovu, která byla částečně zrekonstruována. Vybavení je na velmi dobré úrovni. V každé třídě je interaktivní tabule, ergonomický nábytek, koberce pro komunikativní hry a další pomůcky pro žáky. PC techniku mohou žáci využívat ve výuce i mimo výuku.

ŠD sídlí v místnosti, která je svou velikostí nevyhovující pro společné činnosti všech účastníků družiny. Po ukončení vyučování má k dispozici i další prostory školy např. počítačovou učebnu, třídu nebo tělocvičnu obce. Při své činnosti využívá i hřiště za školou, které není vhodně zabezpečeno proti náhodnému přejezdu motorového vozidla.

Vzdělávání v MŠ zajišťují dvě pedagogické pracovnice s odbornou kvalifikací. Obě učitelky spolupracují především v oblasti průběhu vzdělávání v rámci vzájemného překrývání v době hlavních činností.

V rámci dalšího vzdělávání je realizován nesystematicky a spíše v minimální míře profesní rozvoj učitelek mateřské školy, zatím bez návaznosti na vyhodnocovací činnost a plánování. Ucelená koncepce a strategie rozvoje předškolního vzdělávání není stanovena.

Pitný režim byl zajištěn a dodržován.

V ZŠ vzdělávají žáky dvě paní učitelky a paní ředitelka. Zkrácený úvazek má paní vychovatelka. Všechny pedagogické pracovnice mají požadovanou kvalifikaci. Učitelky si předávají informace a organizační záležitosti na neformálních schůzkách během školního roku. Výchovné a klasifikační podklady si předávají na pedagogických poradách. Chybí zde ale provázanost na MŠ. DVPP v ZŠ probíhá podle stanoveného plánu ředitelkou školy a bylo zaměřeno na společné vzdělávání a rizikové chování žáků. Asistenty škola nemá.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání dětí v MŠ probíhalo ve třídě heterogenního složení. Učitelky svým empatickým a podporujícím přístupem, způsobem komunikace a chováním vytvářely atmosféru pohody a důvěry. Zaměření vzdělávacích cílů podporovalo převážně složku vědomostní a dovednostní. Postojová složka zastoupena nebyla. Výrazným způsobem byla využita souvislost vzdělávacího obsahu s reálnými situacemi každodenního života. Přípravené učební pomůcky byly většinou účelně využity. Při organizaci výuky bylo zařazováno především situační a prožitkové učení a učení hrou. Spontánní a řízené aktivity byly většinou vyvážené, často byla uplatňována diferenciací činností a využíván individuální přístup. Převažující formou učení byla samostatná práce a frontální vzdělávání, bylo podporováno aktivní učení a myšlení dětí, rozvíjena jemná a hrubá motorika, sociální dovednosti atd. Průběh činností byl plynulý, bez prostojů a čekání. Děti byly aktivní, zapojovaly se s chutí, dokázaly udržet pozornost. Požadavky, které na ně byly kladeny, byly srozumitelné, spontánní negativní projevy byly řešeny nedirektivně, byl

ponechán prostor pro samostatné řešení problémů. Projevy a výkony jednotlivých dětí byly bezprostředně oceňovány vzhledem k jejich možnostem. Sebehodnocení využito nebylo.

Hygienické a zdvořilostní návyky dětí většinou přirozeně uplatňovaly. V době podávání stravy byla výraznějším způsobem podporována samostatnost dětí při sebeobsluze. Nastavená pravidla stolování byla důsledně uplatňována a dodržována.

V základní škole byla v hospitovaných hodinách výuka dobře vedena jak po stránce odborné, tak po stránce metodické. Vzdělávací cíle sdělovaly učitelky žákům vždy na začátku vyučovacích hodin. Citlivou vstupní motivací a přirozeným pedagogickým taktem si uměly udržet jejich pozornost. Měly u žáků přirozenou autoritu a respekt. Při výuce docházelo k cílené podpoře rozvoje jak jednotlivců, tak skupin žáků. Docházelo k záměrné podpoře a rozvoji sociální gramotnosti. Vzdělávání probíhalo v klidné a pohodové pracovní atmosféře a při vzájemné soudržnosti žáků, kteří si uměli navzájem pomáhat. Kvalitu sledovaného průběhu vzdělávání zvyšovalo adresné hodnocení žáků ze strany učitelek. Dílčí prvky vzájemného hodnocení byly uplatněny jen při výměně sešitů a pracovních listů a kontrole správnosti splnění úkolů mezi spolužáky.

Díky promyšlené organizaci práce, častému střídání jednotlivých činností, které nebyly omezeny jen na práci v lavici, a účinné průběžné motivaci se dokázali i nejmladší žáci koncentrovat na práci po celou dobu vyučovací hodiny. Žáci byli úspěšně vedeni ke vzájemné spolupráci.

Při hospitacích žáci vykazovali dobré znalosti probíraného učiva. Nebáli se v případě neporozumění opětovně se zeptat. Učitelky jim ochotně problémové učivo znovu vysvětlily. Převládající frontální forma výuky byla doplňována skupinovou prací. Tyto formy byly voleny účelně a byly pro žáky přínosem. Méně se vyskytovala práce ve dvojicích. Vyučující matematiky (především ve 2. a 3. třídě) vhodně zařazovali prvky matematiky profesora Hejného. Sledované hodiny měly charakter opakování a utvrzování poznatků. Učivo v jednotlivých ročnících bylo naplňováno v souladu se školním vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Žáci prokázali, že opakované učivo zvládají. Pro větší pestrost nabídky vzdělávání, byly zařazovány dovednostní soutěže. Názorné pomůcky a didaktická technika byly málo využívány, což mělo za následek malou názornost. Učitelky ve všech sledovaných hodinách vedly žáky k dodržování správných pracovních návyků. V tomto působení postupovaly jednotně. Výhoda nízkého počtu žáků v jednotlivých ročnících nebyla vždy maximálně využita k jejich osobnostnímu rozvoji. Kontrola výsledků samostatné práce byla účinná, žáci dostali příležitost pracovat s chybou bezprostředně po splnění úkolu. Vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků bylo uplatněno jen výjimečně.

Učitelky důsledně a trpělivě vyžadovaly splnění úkolů, současně žáky často povzbuzovaly a dodávaly jim sebedůvěru. V celé škole je vytvořeno rodinné klima a odrazem této skutečnosti bylo slušné vystupování a chování žáků k dospělým i k sobě navzájem po celou dobu inspekce, a to nejen ve vyučování, ale i v době přestávek.

V průběhu vzdělávání učitelé poskytovali účinnou podporu individuálně integrovaným žákům v souladu s doporučením školského poradenského zařízení. Mají nastavena pravidla a všemi účastníky vzdělávání jsou uplatňována ve prospěch rozvoje jednotlivých žáků.

Závěrečné hodnocení bylo účastníkům vzdělávání motivací k dalším činnostem.

Organizovaná činnost a možnosti spontánních aktivit ve školní družině byly většinou vyvážené. Spontánní aktivity však omezoval malý prostor místnosti určené pro školní družinu. Přesto činnosti provázela klidná a pohodová pracovní atmosféra. Vychovatelka zvládala a organizovala jednotlivé činnosti, pro pohybovou hru využila volnou třídu.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky dětí odpovídají požadavkům realizovaného školního vzdělávacího programu a očekávaným výstupům příslušného rámcového vzdělávacího programu. V průběhu inspekčních hospitací pracovaly samostatně, byly zdvořilé, zapojovaly se do všech aktivit a činností s chutí a zájmem, snažily se chovat ohleduplně, případně pomoci či vyhovět kamarádovi.

Informace o výsledcích vzdělávání jednotlivých dětí jsou získávány průběžně, avšak uplatňovaný systém je funkční pouze z části, chybí doporučení dalšího rozvoje i účelnost zjišťovaných informací. Výsledky vzdělávání dětí jsou příznivě ovlivňovány individuálním přístupem pedagogů a vstřícným školním prostředím. Jejich úspěšnost je posilována prostřednictvím průběžného prezentování výsledků v prostorách školy.

Při společných i samostatně plněných úkolech pracovali ve sledovaných hodinách žáci úspěšně. S využitím možnosti zvolit vlastní tempo práce všichni dokázali splnit uložené úkoly správně. Zřetelně se projevovaly již úspěšně osvojené prvky kompetence k učení (pozitivní vztah k učení, posouzení vlastního pokroku), komunikativní kompetence (žáci si vzájemně naslouchali, vhodně reagovali na vyjádření spolužáků, dokázali stručně formulovat) a kompetence sociální a personální (účinná vzájemná spolupráce, podíl na utváření příjemné atmosféry, poskytnutí pomoci).

Škola využívá vlastní i externí testovací nástroje, zaměřené na český jazyk, matematiku, anglický jazyk a klima školy. Výsledky školy korespondují s celorepublikovým průměrem. Všichni vyučující při hodnocení spolupracují, případné aktuální problémy v prospěchu nebo chování jsou ve spolupráci s rodiči okamžitě řešeny. V uplynulém školním roce bylo 27 žáků (z celkového počtu 34) hodnoceno stupněm prospěl s vyznamenáním.

Zákonní zástupci dětí a žáků jsou pravidelně informováni o připravovaných aktivitách a aktuálním dění ve škole a aktivně se jich účastní. Škola velmi dobře spolupracuje v oblastech rozvoje znalostí a dovedností, bezpečnosti a ochrany zdraví, sportu, kultury a environmentální výchovy se sborem dobrovolných hasičů, s místním mysliveckým sdružením a místní knihovnou. Velmi dobrá je spolupráce se zřizovatelem, který se zajímá nejen o materiální podmínky a financování provozu (modernizace školy, bezbariérový přístup, zateplení budovy, nová fasáda, nový žákovský nábytek), ale i o vzdělávací nabídku a průběh vzdělávání. Škola spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou v Jihlavě při řešení výchovných a výukových potíží a dobře spolupracuje při prevenci dětských úrazů s pediatrem, Policií České republiky a Záchraným hasičským sborem (evakuace osob, ukázky techniky). Žáci školy se účastní sportovních a vědomostních soutěží (např. florbal, vybíjená, matematická soutěž Klokán). Dále pak žáci vystupují na veřejnosti (besídky pro matky, seniory, akademie další).

Zabezpečení školy je provedeno standartním způsobem. Ráno je škola zabezpečena personálně, později je škola uzamčena. V době inspekční činnosti škola evidovala nízký počet úrazů.

Závěry

Hodnocení vývoje

- rekonstrukce budovy ZŠ (zateplení, fasáda, bezbariérový vstup)
- nový žákovský nábytek

Silné stránky

- udržované a esteticky podnětné prostředí, které děti a žáky inspiruje i vychovává
- škola s rodinným klimatem
- velmi dobrá spolupráce se zřizovatelem vybavení školy (pomůcky, ergonomický nábytek)

Slabé stránky

- malá pestrost využívaných forem a metod práce
- neefektivní kontrolní a hodnotící systém školy
- málo bylo využíváno sebehodnocení a hodnocení dětí a žáků

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- rozvíjet efektivní využívání odpovídajících výchovných a vzdělávacích strategií
- efektivně nastavit a realizovat kontrolní a hodnotící systém ve škole
- zefektivnit činnost pedagogické rady směrem k MŠ
- zefektivnit DVPP učitelek v MŠ
- zefektivnit a provázat řízení ZŠ a MŠ

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání Učíme se pro život, platný od 1. 9. 2007, aktualizace 1. 9. 2011, 1. 9. 2016
2. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Základní škola s názvem „Učíme se pro život“, s platností od 1. 9. 2013, včetně dodatků (poslední s platností od 1. 9. 2016)

3. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání „Učíme se pro život“, ze dne 1. 9. 2016
4. Školní řád MŠ, platný od 1. 9. 2009, včetně dodatků a aktualizací, poslední k 1. 9. 2016
5. Školní řád základní školy s účinností od 1. 9. 2016
6. Vnitřní řád školní družiny, ze dne 1. 9. 2016
7. Vnitřní řád školní jídelny, ze dne 1. 9. 2016
8. Seznámení zaměstnanců školy se školním řádem ze dne 6. 9. 2016
9. Seznámení rodičů se školním řádem, ze dne 19. 10. 2016
10. Dohoda o dohledu nad dětmi, ze dne 1. 9. 2013
11. Výroční zpráva za školní rok 2015/2016
12. Minimální preventivní program – prevence ve výchovném procesu s platností od 1. 9. 2016
13. Třídní knihy ZŠ a MŠ, docházka dětí za školní rok 2016/2017
14. Výkaz S1-01
15. Školní matrika
16. Kritéria pro přijímání dětí na školní rok 2016/2017
17. Dokumentace týkající se školního stravování za období říjen 2016 a leden – březen 2017
18. Zřizovací listina s účinností od 1. 1. 1993, včetně dodatku a příloh
19. Aktuální výpis z rejstříku škol a školských zařízení
20. Jmenování na vedoucí pracovní místo ředitele Základní školy a Mateřské školy Stará Říše, s účinností od 1. 8. 2016
21. Personální dokumentace
22. Zápisy z pedagogických rad v roce 2016, 2017
23. Zápisy z třídních schůzek, školní rok 2016/2017
24. Účetní dokumentace

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Pavel Hudeček, školní inspektor

Mgr. Pavel Hudeček v. r.

Mgr. Pavla Srnská, školní inspektorka

Mgr. Pavla Srnská v. r.

Bc. Alena Votavová, kontrolní pracovnice

Bc. Alena Votavová v. r.

V Jihlavě 30. 5. 2017

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Ilona Kazdová, ředitelka školy

Mgr. Ilona Kazdová v. r.

Ve Staré Říši 2. 6. 2017